

Ο άινος της Δημιουργίας (Λκ 19, 40)

Ενότητα 7 : 7^ο μάθημα

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ο αίνος της Δημιουργίας (Λκ 19, 40)

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας ΚΔ

Ο αίνος της Δημιουργίας στα βιβλικά κείμενα

- Θέμα συνηθισμένο στην Αγία Γραφή (βλ. Ψλ 148. 69,35. 95,11-12. 97, 7-8. 102, 22 κ.ά. Ησ 42,10. Φιλ 2,10. Αποκ 5, 13.
- Προεπιστημονικός ανιμισμός; Πανψυχισμός; Ποιητική φαντασία;
- Μεταφορική γλώσσα. Όλα τα όντα δοξάζουν τον Θεό ακριβώς με το να είναι αυτά που είναι και με το ότι εκπληρώνουν το σκοπό της δημιουργίας τους (R. Bauckham)
- R. Bauckham: κριτική στη θέση του I. Ζηζιούλα για τον ιερέα της κτίσης στο σημείο που αυτή θεωρεί ότι η δημιουργία έχει αποτύχει στον στόχο της και χρειάζεται την ανθρώπινη παρέμβαση για να τον ξαναβρεί -> τα υπόλοιπα δημιουργήματα μπορούν να βοηθήσουν τον άνθρωπο να λατρεύσει το δημιουργό του

Λκ 19, 29-40

- «λέγω ὑμῖν, ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν»
- Η κατακλείδα της αφήγησης του Λκ για την είσοδο του Ιησού στην Ιερουσαλήμ (παράλληλες αφηγήσεις: Μκ 11, 1-10. Μτ 21, 1-11)
- Συντακτική παρέμβαση του Λκ : η περιγραφή των ζητωκραυγών του πλήθους ως αίνο προς τον Θεό (στ. 37: ἤρξαντο πᾶν πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ)
- «ἐν οὐρανῷ εἰρήνη καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις» (στ. 38) - παράλληλο στο Λκ 2, 14

Λκ 19, 40: η κραυγή των λίθων

- Ποιητική υπερβολή;
- Ποιο το περιεχόμενο κι ο σκοπός αυτής της κραυγής;

Παράλληλα στον ιουδαϊκό κόσμο

- Αββ 2, 11: «διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ κάρναρος ἐκ ξύλου φθέγγεται αὐτά»
 - Προφητεία για τους πλούσιους και ισχυρούς που καταπιέζουν τους αδύναμους
 - Βλ. τη λατρεία των λίθων στην αρχαία Εγγύς Ανατολή
- Μοτίβο της αποκαλυπτικής γραμματείας: οι κραυγάζοντες λίθοι δηλώνουν την εγγύτητα του τέλους του κόσμου (Δ' Έσδρα 5,5)
 - Βίοι των προφητών (1^{ος} αι. μ.Χ.): «ο [Ιωνάς] έδωσε ένα χρησμό για την Ιερουσαλήμ και την υπόλοιπη χώρα πως όταν δουν τους λίθους να κραυγάζουν το τέλος είναι εγγύς. Κι όταν δουν όλους τους εθνικούς στην Ιερουσαλήμ η πόλη θα ισοπεδωθεί»

Ο σκοπός της κραυγής των λίθων

- Σύνδεση με τους στ. 41-44: η κραυγή συνδέεται με την πτώση της Ιερουσαλήμ – η απόρριψη του Ιησού ως βασιλέα του Ισραήλ από τους Ιουδαίους σημαίνει και το τέλος τους
- Σε συνδυασμό με το αποκαλυπτικό μοτίβο: η κραυγή δηλώνει το τέλος της Ιερουσαλήμ κι αποκτά εσχατολογικό χαρακτήρα (βλ. στ. 41 εξ. – παράλληλο προς την μικρή αποκάλυψη Μκ 13)
- Προβλήματα αυτής της αποκαλυπτικής σύνδεσης: α) οι λίθοι στο δρόμο κι όχι μέσα στην Ιερουσαλήμ, β) η ενότητα στ. 41 εξ. διαχωρίζεται από τα προηγούμενα, γ) μάλλον κραυγή αίνου κι όχι μομφής (βλ. Ψλ 95, 11-13)
- Συνδυασμός αίνου και αποκαλυπτικής προαγγελίας του τέλους

Μία οικο-θεολογική ανάγνωση

- Το θέμα του αίνου της δημιουργίας μπορεί να έχει μία οικο-θεολογική σημασία -> η γη δεν είναι απλά ο τόπος όπου λαμβάνει χώρα η σωτηρία του ανθρώπου
- Το θέμα του αίνου της δημιουργίας εξαιρετικά σπάνιο στην ΚΔ
 - Φιλ 2, 10: μάλλον ανθρωποκεντρική θεώρηση
 - Αποκ 5, 13: σαφές το θέμα του αίνου
- Λκ 19, 40: απηχεί την προηγούμενη βιβλική παράδοση του αίνου της δημιουργίας – εκπλήρωση του οράματος για τη μεσσιανική εποχή (Μκ 1, 13)

Ο αίνος της δημιουργίας και ο άνθρωπος

- Πολλά κείμενα της ΠΔ περιέχουν την προτροπή η υπόλοιπη δημιουργία να δοξάσει τον Θεό
- Η δημιουργία ως μαρτυρία της δόξας και της μεγαλοσύνης του Θεού
- Συχνά εσχατολογικό περιεχόμενο
- **Ο αίνος της δημιουργίας σκοπό έχει να οδηγήσει και τον άνθρωπο στη δοξολογία του Δημιουργού**

Οι οικολογικές προεκτάσεις του Λκ 19,40

- Η υπόλοιπη δημιουργία (εδώ η άψυχη) θα δοξάσει τον Θεό, όταν ο άνθρωπος αποτυγχάνει σε αυτό -> η φύση αντιδρά στην ανθρώπινη αποτυχία
- Ο αίμος της φύσης ψόγος της ανθρώπινης σκληρότητας και αυτάρκειας
- Τονίζεται η αλληλεξάρτηση ανθρώπου και δημιουργίας
- Η εσχατολογική προοπτική: οι ανθρώπινες πράξεις πρέπει να επιτρέψουν την υπόλοιπη δημιουργία να εκπληρώσει τον στόχο της (το «τέλος» της)

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη. «Οικολογική Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. 7^ο μάθημα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: : <http://opencourses.gr/courses/OCRS359/>.

.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Παπατζιλάκη Χριστίνα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

